

چالش



رئیس انجمن دیابت ایران:

**آمار سالمندان دیابتی
رو به افزایش است**

رئیس انجمن دیابت ایران با اعلام اینکه طی ۳۰ سال آینده یک چهارم جمعیت کشور سالمند خواهند شد، تصریح کرد: «عدم برنامه‌ریزی بهنگام برای حفظ سلامت سالمندان ما را با هجوم هزینه‌های هنگفت درمان و نیز زندگی پررنج سالمندان مواجه خواهد کرد و این شرایط برای سالمندان دیابتی که آمار آن رو به افزایش است، به مراتب سخت‌تر خواهد بود.»

اسدالله رجب در گفت‌وگو با آتیه‌انلاین، افزود: «بر اساس آخرین اطلاعات مرکز آمار ایران، جمعیت کشور در سال ۱۳۹۸ حدود ۸۳ میلیون نفر و تعداد سالمندان (بالای ۶۰ سال) ۸ میلیون و ۲۳۱ هزار نفر بوده است. به عبارت دیگر ۹/۹ درصد کل جمعیت کشور را سالمندان تشکیل می‌دهند.»

وی با اشاره به رشد جمعیت سالمند در کشور اظهار کرد: «ترخ رشد کل جمعیت ۱/۲۴ درصد است؛ اما رشد جمعیت سالمند ۳/۲۶ درصد را شامل می‌شود که نشان می‌دهد ما با افزایش تعداد سالمندان در کشور مواجه هستیم.»

رئیس انجمن دیابت ایران با تأکید بر اینکه عدم برنامه‌ریزی بهنگام برای حفظ سلامت سالمندان، کشور را با هجوم هزینه‌های هنگفت درمانی روبه‌رو خواهد کرد، گفت: «برآوردها نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۰ جمعیت سالمند از ۱۰ درصد کل جمعیت فراتر خواهد رفت و این رقم در سال ۱۴۳۰ از مرز ۱/۲۶ درصد عبور خواهد کرد. به عبارت دیگر، در سال ۱۴۳۰ یک چهارم جمعیت کشور سالمند خواهند شد.»

رجب، همچنین با اشاره به گزارش سازمان جهانی بهداشت که حاکی از افزایش جمعیت سالمندی در دنیا در ۳۰ سال آینده است، ادامه داد: «تا سال ۲۰۵۰ میلادی جمعیت سالمند دنیا به حدود ۲ میلیارد نفر می‌رسد.»

وی تصریح کرد: «این در حالی است که اکنون در جهان بیش از ۱۷ درصد افراد بین ۶۰ تا ۶۹ سال مبتلا به دیابت هستند. در کشوری مانند آلمان، ۲۲ درصد افراد بین ۶۰ تا ۷۵ سال و ۲۵ درصد افراد بالای ۷۵ سال دیابتی هستند.»

این متخصص اطفال و دیابت افزود: «در کشور ما گرچه آمار دقیقی از عده سالمندان دیابتی وجود ندارد، اما با بررسی آمارهای موجود در جهان و نیز عوامل تأثیرگذار در بروز دیابت از جمله افزایش سن، به سادگی می‌توان نتیجه گرفت که آمار سالمندان دیابتی در ایران رو به افزایش است.» رجب با بیان اینکه دیابت یک بیماری مزمن است، عنوان کرد: «سالمندان مبتلا به دیابت علاوه بر مشکلات خاص سالمندی با مشکلات ناشی از دیابت نیز درگیرند.» وی افزود: «اگر سالمند دیابتی کنترل مطلوب روی دیابت خود نداشته و دچار عوارض دیررس دیابت نروپاتی، نفرپاتی، رتینوپاتی دیابت، عوارض قلبی و عروقی، مشکلات پا و... شده باشد، ما شاهد تحمیل هزینه‌های فراوان به بودجه ملی بهداشت خواهیم بود.»



مدیر عامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر:

می خواهیم بیمه گذار شاغلان غیر رسمی باشیم

[عکس: عباس عاشوری]

گفت‌وگو

امروزه یکی از چالش‌های مهم کشورهای مختلف در جهان سوم، در حال توسعه و توسعه یافته، بحران‌های حاکم بر صندوق‌های بازنشستگی است. در ایران و طی دهه‌های گذشته با توجه به پدیده‌هایی مانند جنگ تحمیلی، تحریم‌های مختلف بین‌المللی و همچنین اقتصاد ناپایدار جهانی با وجود کودهای اقتصادی در سطح بین‌المللی که شامل حال کشور ما نیز شده، فشارهای بسیاری

بر صندوق‌های بیمه اجتماعی وارد شده و از لحاظ ضرب پستی‌بانی که مهم‌ترین شاخصه پویایی صندوق‌های بازنشستگی است - این صندوق‌ها را با مشکلات عدیده‌ای مواجه ساخته است. توجه به اهمیت فعالیت و گستره چتر حمایتی صندوق‌های بیمه‌ای در کشور و تمرکز بر این نکته که صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر با فعالیت ۱۵ ساله خود به عنوان صندوقی جوان و نوپا محسوب می‌شود و

همچنین عملکرد قابل قبول این صندوق در این مدت، ما را بر آن داشت تا پای گفت‌وگو با مدیر عامل این صندوق بنشینیم. علی شیرکانی معتقد است غایت نظام رفاهی کشور، پوشش بیمه‌ای تمام افراد جامعه است و می‌گوید: «اینکه بیمه‌شدگان تحت پوشش صندوق ما قرار گیرند یا صندوق دیگری موضوع چندان مهمی نیست، مهم آن است که افراد جامعه همگی تحت پوشش خدمات بیمه‌ای باشند.»

تعداد قابل توجهی نیز افرادی هستند که در صندوق عضو بودند، اما در ادامه، رابطه خود را قطع کرده‌اند؛ علت چه بود؟ به نظر شما چالش صندوق برای جذب این افراد و بالا بردن ضرب پوشش چیست؟

این گروه همان‌طور که توضیح داده شد جمعیتی حدود ۶۰۰ هزار نفر است و بر اساس پژوهش‌های صورت گرفته در صندوق، معمولاً به دلیل ورود به حوزه اشتغال رسمی، اقدام به ترک صندوق کرده‌اند. موضوع جمعیت منفصل صندوق در حقیقت چالشی برای صندوق به شمار نمی‌آید. اگر به درستی نیت و قصد قانونگذار از تأسیس صندوق را بشناسیم و به نظام جامع رفاه کشور مسلط باشیم متوجه می‌شویم ماهیت گروه هدف صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر پوشش گروه‌های شاغل در اقتصاد غیر رسمی است. فرد روستایی، کشاورز یا عشایر در دوره فعالیت شغلی خود می‌تواند به تناوب به حوزه اشتغال رسمی ورود کند و بار دیگر با خروج از آن وارد حوزه بیمه‌پردازی با صندوق نماند.

با توجه به ورود بیمه‌های تجاری به بازار رقابت با صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر، شما چه برنامه ویژه‌ای برای بالا بردن ضرب نفوذ خود دارید؟

ما گاهی هدف را فراموش می‌کنیم. غایت نظام رفاهی کشور پوشش بیمه‌ای تمام افراد جامعه است؛ حال اینکه تحت پوشش این صندوق قرار گیرند یا صندوق دیگری چندان مهم نیست. ما باید از هر نوع پوشش بیمه‌ای استقبال کنیم. تا قبل از تأسیس این صندوق هیچ بیمه‌ای برای افراد غیر مزدبگیر و جامعه روستایی و عشایر وجود نداشت، بنابراین بسیاری از افراد جامعه مانند کشاورزان، روستائیان و عشایر که شرایط عضویت در صندوق‌های بیمه‌ای دیگر مانند نیروهای مسلح، سازمان تأمین اجتماعی و غیره را نداشتند همواره از وجود پشتوانه بیمه‌ای محروم بودند. بنابراین صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر با هدف پوشش بیمه‌ای برای تمام افراد جامعه تشکیل شد. بیمه‌های رقیب همواره در کشور وجود داشته و

باز هم به بازار بیمه‌ای کشور اضافه خواهند شد. بنابراین کاهش یا افزایش رقابتی صندوق نکته قابل ملاحظه‌ای نیست. فراموش نکنیم صندوق با سازوکار خاص یعنی پذیرش نقش کارفرما از سوی دولت و پرداخت دوبرابری حق بیمه نسبت به خود فرد در راستای پوشش قشری خاص در حال فعالیت است. در واقع صندوق بناست گروهی اجتماعی را که حد فاصل مشمولان تأمین اجتماعی و مددجویان نهادهای حمایتی مثل کمیته امداد و بهزیستی هستند را پوشش دهد. پس به نوعی باید از بودجه حمایتی کشور برای بیمه این افراد هزینه شود و اگر فردی توان پرداخت حق بیمه بالاتر از حق بیمه در صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر را دارد، نباید از این یارانه دولتی بهره‌مند شود؛ حالا با بیمه‌های تجاری و یا با تأمین اجتماعی که رقم بالاتری را می‌تواند پرداخت کند.

با توجه به آمارهای موجود، صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار بیمه‌شده و مستمری بگیر دارد. در مجموع، جمعیت هدف این صندوق چیست و به چه اندازه در جذب این افراد موفق بوده است؟

بر اساس مطالعات صورت گرفته در صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر، جمعیت هدف یا جامعه مشمول صندوق در روستاها (با توجه به معیارهایی که قانونگذار برای عضویت در صندوق مدنظر قرار داده است) حدود ۹ میلیون نفر است. در حال حاضر بر اساس آخرین آمار صندوق - یعنی ماهنامه آماری دی‌ماه سال ۱۳۹۹ - مجموع اعضای صندوق از ۲ میلیون نفر گذشته است. از این میان، یک میلیون و ۹۲۰ هزار نفر بیمه‌شده و یک میلیون و ۱۵۰ هزار نفر نیز مستمری بگیر هستند. در مورد عدد یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر این موضوع را باید خاطر نشان کنم که این عدد مربوط به بیمه‌شدگان فعال است که رابطه بیمه‌پردازی با صندوق دارند و مابقی - یعنی ۶۰۰ هزار نفر - افرادی هستند که در طول ۱۵ سال عمر صندوق برای مدتی حضور داشتند و به دلایل متفاوت - مهمترین آن ورود به عرصه اشتغال رسمی است - از صندوق جدا شده و رابطه بیمه‌پردازی با صندوق ندارند.

با توجه به اختیاری بودن بیمه صندوق، به‌طور کلی چه عواملی در استقبال جامعه هدف مؤثر است؟

در نظر سنجی که ما با همکاری ایسپا از جمعیت منفصل صندوق انجام دادیم برخلاف گزاره‌های پرتکرار از مؤلفه‌ها اثرگذار بر جذابیت صندوق به موارد جالبی برخوردیم. برای ما مشخص شد پس از عضویت در سایر صندوق‌ها که به علت تغییر در نوع اشتغال صورت گرفته، ۵۶ درصد به دلیل تغییر شغل به صندوق‌هایی مانند تأمین اجتماعی و نیروهای مسلح پیوسته‌اند و ۴۴ درصد نیز به دلیل نداشتن درآمد کافی رابطه